

KOMENTÁŘ K ČLÁNKU QUO VADIS ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ? – TENTOKRÁT POHLEDEM ZÁSTUPCE STÁTNÍ SPRÁVY

Hana Bártová

První reakcí členů redakční rady na příspěvek pana Jirovského bylo výše uvedený článek odmítnout, neboť obsahuje i některé nepravdivé nebo nepřesné informace. Druhým návrhem redakce bylo domluvit s autorem článku jeho přepracování. Nakonec, po obsáhlé diskusi, se redakční rada dohodla, že článek uveřejní, a protože autor nabízí čtenářům pohled projektanta na straně jedné a zároveň zástupce samosprávy na straně druhé, a protože je nakonec zajímavou informací o vnímání aktivit různých subjektů na úseku územního plánování, doplní ho redakce ještě pohledem třetím, a sice krátkým komentářem zaměstnance ústředního správního úřadu. Byla bych ráda, kdyby čtenáři nechápali mé poznámky jen jako obranu vůči kritice podle přísloví „potřesená husa se hlásí sama“, ale jako rozšíření informací o zmiňovaných problémech.

Ad) Problémy vztahující se k předělsé právní úpravě

Autor si stěžuje na absenci různých skutečností, jakými jsou nejednotný výklad metodik pro projektanty, různé požadavky pořizovatelů na zpracování územních plánů, málo metodik pro projektanty nebo samosprávu, jejich zastaralost, málo školení, špatně zaměřenou výuku na vysokých školách, špatné zapojování veřejnosti do procesu plánování, na neznalost zastupitelů i absenci osvěty. Tedy – shrnuto – všichni dělali a dělají všechno špatně a nedostatečně a hlavně málo pro projektanty. Svým dalším sdělením však sám autor kritiku zmírňuje a připouští, že ne vše je beznadějně špatně a navrhuje pro samosprávu i možná řešení.

Úvodem připomenu, že je třeba si uvědomit, že každý autorem kritizovaný jev má jiného adresáta. Reagovat budu jen na to, co má přímý vztah k Ministerstvu pro místní rozvoj (dále jen ministerstvo).

- Úkolem ministerstva je především vykonávat metodickou činnost a usměrňovat a sjednocovat výkon státní správy a praxi **orgánů územního plánování**. Tomu odpovídá zaměření jeho metodické činnosti, jejímiž adresáty jsou proto zejména úředníci krajských a obecních úřadů. Ale nejen jim jsou určeny metodické pomůcky, které ministerstvo ve spolupráci s Ústavem územního rozvoje vydává. Každý, kdo navštíví webové stránky ústavu, snadno zjistí, že jich je určitě více než prstů na jedné ruce a jsou podle potřeby průběžně aktualizovány.
- Pro sjednocení požadavků na standard ÚPD nevydalo ministerstvo v devadesátých letech 20. století jednotný pokyn jednoduše proto, že při pokusu o jeho zpracování nebyli sami projektanti schopni dohodnout se na jednotné podobě takového pokynu, který by vyhovoval všem. Pro zajímavost – ministerstvo si nechalo vypracovat dvacet oponentních posudků, v nichž všichni autoři konstatovali, že s vytvořením standardu souhlasí za předpokladu, že bude využit jejich způsob zpracování. Z tohoto důvodu zvolilo ministerstvo jiné řešení: v letech 1995–2003 vydávalo vzorové katalogy územně plánovací dokumentace. V dalším období byly kompetence v této věci přeneseny na Ministerstvo informatiky a po jeho zániku je zdědilo Ministerstvo vnitra.
- Ministerstvo má pouze omezenou možnost ovlivňovat výuku oboru územního plánování, přesto se snaží dle možností s vysokými školami spolupracovat. Protože výuka na fakultách architektury přes dosavadní jednání stále není zaměřena na potřeby územně plánovací praxe, podporuje ministerstvo iniciativy Fakulty stavební ČVUT a Zemědělské univerzity Praha, je-

jichž připravované nové obory se obsahem výuky výrazně přiblížily potřebám praxe.

- Ministerstvo nemá možnost zasahovat do výkonu samosprávy, popř. vynucovat provádění osvěty zastupitelů. Vítáme proto aktivity, které jsou navrženy ve třetí části článku. Mrzí nás ale, že se autor prezentuje postojem: „co neznám, to neexistuje“ a tvrdí, že neexistovala a neexistuje žádná osvěta pro občany. Ústav územního rozvoje vydal leták Občan a územní plánování, leták (aktualizovaný) Obec a územní plánování je rovněž zdrojem informací. Letos vyšlo již druhé vydání publikace Územní plánování v České republice. Nezanedbatelným zdrojem informací jsou zde již zmiňované webové stránky ústavu, kde lze nalézt například metodickou příručku Principy a pravidla územního plánování. Ministerstvo v rámci Pracovní skupiny Místní agendy 21 Rady vlády pro udržitelný rozvoj zpracovalo také kapitolu Územní plánování do osvětové publikace pro obce, které jsou v MA 21 zapojeny.
- Plně naopak souhlasíme s tím, že vzhledem k rigidním postojům a požadavkům některých zástupců orgánů životního prostředí je skutečně ochrana přírody mnohdy redukována na ochranu ZPF a že výsledky plnění jejich požadavků jsou v mnoha případech kontraproduktivní.

Ad) Nová právní úprava

Jako navrhovatele nové právní úpravy nás těší, že řada nově navrhovaných postupů, institutů a opatření je vnímána kladně a ve prospěch věci. Přesto si dovoluji uvést několik poznámek.

- Co se týká „unáhlené restrikce“ – o změně termínů pro povinnost

nahrazení územních plánů se nyní diskutuje již na půdě poslanecké sněmovny – výsledek ovšem nemůžeme předjímat.

- Dále opět k autorově oblíbené kritice metodiky. To, že hlavní výkres nebude obsahovat žádné limity, není „nějaký argument“, ale zákonný požadavek vycházející z toho, že se územní plán vydává opatřením obecné povahy, které je doplněno odůvodněním, jehož grafická část, speciálně koordinační výkres, všechny potřebné údaje

obsahuje. K tomuto zjištění není třeba žádné metodiky ani školení, ale jen podrobné poctivé prostudování prováděcí vyhlášky včetně příloh. A co se týká pomoci malým obcím – jsou k tomu příslušny – po vertikální linii státní správy – obce s rozšířenou působností.

- Autorovým výtkám v závěru nerozumím. K vlivu vysokých škol se necítím povolána se vyjadřovat, základní komunikace s veřejností je dána zákonem, a dále se tak děje prostřednictvím internetu, tisku,

účastí na různých konferencích, školeních, seminářích. Je-li to nedostatečné, uvítali bychom konkrétní návrhy na zlepšení.

Závěrem uvádím že „Žádných metodik“ vydaných k nové právní úpravě v roce 2007 je na www.mmr.cz čtrnáct a na www.uur.cz dalších deset.

*Ing. arch. Hana Bártová
členka redakční rady časopisu U&ÚR
Odbor územního plánování MMR*